

Betænkning

over

I. forslag til lov om ændring af lov om statstilskud til energibesparende foranstaltninger vedrørende bygninger,

II. forslag til lov om ændring af lov om gennemførelse af energibesparende foranstaltninger i statens bygninger m. v. og

III. forslag til lov om ændring af lov om realkreditinstitutter.

(Midlertidig udvidet adgang til realkreditbelåning).

(Afgivet af boligudvalget den 27. august 1977).

Udvalget har behandlet lovforslagene i en række møder. I forbindelse hermed har boligministeren dels skriftligt, dels i samråd besvaret en række spørgsmål.

Udvalget har endvidere modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra:

Dansk Erhvervsgartnerforening,
 Danske Husmandsforeninger,
 De samvirkende danske Landboforeninger,
 Håndværksrådet,
 Landbrugsrådet og
 Praktiserende Arkitekters Råd.

Ad I. forslag til lov om ændring af lov om statstilskud til energibesparende foranstaltninger vedrørende bygninger m. v.

Et *mindretal* (socialdemokratiets, Danmarks kommunistiske partis og det radikale venstres medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal inden for mindretallet* (Danmarks kommunistiske partis medlem af udvalget) finder, at det er fornuftigt at gennemføre isoleringer og energibesparende foranstaltninger, først og fremmest i den ældre boligmasse. Men mindretallet finder det ikke rimeligt eller sagligt begrundet, at der nu medtages ejendomme med opførelsesår helt op til 1974. Det ville have været rigtigere at

sætte kraftigere ind på at gennemføre foranstaltninger i de ældre årgange.

Mindretallet finder endvidere, at da de hidtidige tilskud hovedsagelig er benyttet af ejere af enfamiliehuse, ville det have været rigtigere, at hele tilskudsbeløbet nu var blevet anvendt i etagebyggeri — fortrinsvis i de ældre bygninger.

Under hensyn til den meget alvorlige beskæftigelsessituation vil mindretallet — med de ovennævnte forbehold — støtte forslaget.

Et *andet mindretal inden for flertallet* (det radikale venstres medlem af udvalget) udtaler, at det kan tilslutte sig forslaget, som er en fortsættelse og forbedring af hidtidig lovgivning.

Et *andet mindretal* (venstres, det konservative folkepartis og kristeligt folkepartis medlemmer af udvalget) er af den opfattelse, at lovforslagets sigte og indhold må vurderes ud fra dets egnethed til at indgå i en samlet økonomisk løsning. Mulighederne for at opnå bred politisk enighed om en sådan løsning er efter mindretallets opfattelse ikke udtømt. Tværtimod bør der hurtigst mulig genoptages forhandlinger med henblik på at nå et positivt resultat. Behovet herfor understreges af den fortsatte forværring af Danmarks økonomiske situation.

Partiernes endelige stilling til forslaget vil — afhængig af resultatet af ovennævnte fornyede forhandlinger — blive tilkendegivet ved 3. behandling.

Et tredje mindretal (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling med følgende begrundelse:

Mindretallet er principielt modstander af både almindelige og selektive statstilskud, idet erfaringerne fra tidligere statstilskud på lignende områder har vist, at den beskæftigelsesmæssige effekt, der oprindeligt var tilset, ikke har kunnet holde.

En indgriben over for den alt for store arbejdsløshed kan kun ske ved en nedsættelse af erhvervslivets omkostningsniveau.

Et væsentligt argument mod disse „nabotilskud“ er fortsat, at de dårligst stillede ikke selv er i stand til at finansiere den resterende del af udgifterne. Derfor vil det fortsat være de mindrebemidlede, der kommer til at yde tilskud til deres mere velbærgede naboers mere eller mindre begrundede forbedringsarbejder og dermed fremme tilskud til ikke strengt påkrævede, delvis importøgende foranstaltninger, som de rige træffer til egen fordel.

Efter den debat, der har været omkring de miljømæssige konsekvenser af „overisolering“, må der også på nuværende tidspunkt sættes spørgsmålstegn ved, hvorvidt det fortsat er det rigtige.

Mindretallet er ligeledes imod en øgelse af ansatte i den offentlige sektor og mener, at det er en unødvendig administrativ ekstrabyrde, hvis alle detaljer i individuelle energispareforanstaltninger skal forelægges en energisparekonsulent.

Et fjerde mindretal (centrum-demokraternes medlem af udvalget) vil nærmere redegøre for sin stilling ved lovforslagets 2. og 3. behandling.

Et femte mindretal (Danmarks retsforbunds medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet mener ikke, at det er statens opgave at finansiere energibesparende foranstaltninger i forbindelse med befolkningens private boliger. Mindretallet mener desuden, at både den energibesparelses- og beskæfti-

gelsesmæssige effekt er tvivlsom, og at midlerne i det væsentlige kommer de mere velbærgede til gode.

Et sjette mindretal (venstresocialisternes medlem af udvalget) vil som hidtil stemme imod tilskud til erhvervsbygninger, som i virkeligheden er tilskud til privat kapital.

Vedrørende de øvrige dele af forslaget vil mindretallet redegøre for sin stilling ved 2. behandling.

Ad II. forslag til lov om ændring af lov om gennemførelse af energibesparende foranstaltninger i statens bygninger.

Et flertal (socialdemokratiets, Danmarks kommunistiske partis, det radikale venstres, Danmarks retsforbunds og venstresocialisternes medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et mindretal inden for flertallet (det radikale venstres medlem af udvalget) henviser til den af mindretallet under I anførte udtalelse.

Et mindretal (venstres, det konservative folkepartis og kristeligt folkepartis medlemmer af udvalget) henholder sig til den af mindretallet under I anførte udtalelse.

Et andet mindretal (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling med følgende begrundelse:

Mindretallet frygter, at der med denne øgelse af bevillingsbeløbet vil blive iværksat arbejder, som man ellers ikke ville skønne nødvendige.

Et tredje mindretal (centrum-demokraternes medlem af udvalget) vil nærmere redegøre for sin stilling ved lovforslagets 2. og 3. behandling.

Ad III. forslag til lov om ændring af lov om realkreditinstitutter. (Midlertidig uddvidet adgang til realkreditbelåning).

Et flertal (socialdemokratiets, fremskridtspartiets, det radikale venstres, Danmarks retsforbunds og venstresocialisternes med-

lemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal inden for flertallet* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med følgende begrundelse:

Mindretallet er tilhænger af enhver lille liberalisering i realkreditloven, og derfor kan det tilslutte sig lovændringsforslaget, der giver kreditforeninger m. v. større dispositionsfrihed, end de ellers ville have haft.

Et *andet mindretal inden for flertallet* (det radikale venstres medlem af udvalget) henviser til den af mindretallet under I anførte udtalelse.

Et *mindretal* (venstres, det konservative folkepartis og kristelige folkepartis medlemmer af udvalget) henholder sig til den af mindretallet under I anførte udtalelse.

Et *andet mindretal* (Danmarks kommunistiske partis medlem af udvalget) har ingen tiltro til, at det vil have nogen særlig beskæftigelsesmæssig effekt at gennemføre den foreslåede ændring.

Mulighederne for at udnytte realkreditlånene begrænses først og fremmest af den høje rentefod, der er en alvorlig bremse for nybyggeriet.

Mindretallet vil ikke modsætte sig forslagens gennemførelse.

Knud Damgaard (S), *Grünbaum (S)*. *Henning Jensen (S)*. *Kaj Poulsen (S)*.
formand.

Erling Dinesen (S). *Winnie Russell (S)*. *Niels Helveg Petersen (RV)*.

Christophersen (V). *Johan Philipsen (V)*, *Keld Andersen (KF)*. *Prehn (CD)*.
næstformand.

Jens Møller (KrF). *Uwe Jensen (FP)*. *Kjærulff-Schmidt (FP)*.

Alfred Hansen (DR). *Kaj Hansen (DKP)*. *Wilhelm (VS)*.

Partiet SF var ikke repræsenteret ved medlemmer i udvalget.

Et *tredje mindretal* (centrum-demokraternes medlem af udvalget) vil nærmere redegøre for sin stilling ved lovforslagets 2. og 3. behandling.

Ændringsforslag

til

I. forslag til lov om ændring af lov om statstilskud til energibesparende foranstaltninger vedrørende bygninger m. v.

Til § 1.

Af et *mindretal* (Uwe Jensen (FP) og Kjærulff-Schmidt (FP)):

Nr. 1 udgår.

Bemærkninger.

I den nuværende meget alvorlige økonomiske situation må vi meget nøje sætte ind på de områder, der giver den bedste virkning både øjeblikkeligt og på længere sigt. De tidligere „nabotilskud“ har ikke haft denne virkning.

Hvis der overhovedet skal bruges statsmidler til isolering og energibesparende foranstaltninger, må det være helt klart, at midlerne skal ydes til den ældste og dårligst isolerede boligmasse.